

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TÁBOR

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za rok 2022

Městská knihovna Tábor
příspěvková organizace
Jiráskova 1775, 390 01 Tábor
IČ 70886334
Statutární zástupce: Ing. Olga Černá
Zřizovatel: Město Tábor

Obsah

Úvod.....	3
Doplňování a zpracování knihovního fondu	3
Čtenáři	3
Služby knihovny	4
Spolupráce	5
Regionální funkce.....	6
Organizační a správní opatření	7
Hospodaření.....	7
Výhled rozvoje.....	7
Stav knihovního fondu Městské knihovny Tábor ke dni 31. 12. 2022.....	8
Uživatelé a návštěvníci knihovny v roce 2022	9

Úvod

V roce 2022 se knihovna mohla postupně vrátit k běžnému provozu, který v předchozích dvou letech přerušila pandemie nemoci Covid-19. Nabídku tradičních výpůjčních služeb i kulturních a vzdělávacích akcí rozšířila o nové formy (např. Letní čtení) a témata (Mediální vzdělávání). Aktivně nabízela své prostory pro akce a setkávání místních komunit, včetně komunity uprchlíků před válkou na Ukrajině.

Ze statistických údajů vyplývá, že zájem o služby knihovny se v tomto roce zvýšil.

Doplňování a zpracování knihovního fondu

V roce 2022 byl knihovní fond doplňován v běžném režimu. Pokračovali jsme ve využívání grantu Ministerstva kultury ČR „Česká knihovna“ a pořídili aktuální tituly českých autorů. Dále jsme získali knihy z projektu „Cizojazyčná literatura“, který garantuje Moravská zemská knihovna, a knihy v ukrajinštině a učebnice z daru Velvyslanectví Ukrajiny v České republice a Nadace PPF. Průběžně rovněž doplňujeme fond společenských her, CD a DVD.

Kromě standardních cest (knižní distributoři, internetové obchody) doplňujeme fond i prostřednictvím antikvariátů, kde systematicky dohledáváme především tituly z doporučené četby. Z nabízených knih od čtenářů vybíráme vhodné tituly pro naše oddělení, knihy, které nepoužijeme pro budování fondu, jsou umístěny v knihobudkách. Knihy vyřazené z fondu Městské knihovny Tábor nabízíme ostatním knihovnám, školám a dalším zájemcům dle metodiky Národní knihovny ČR. Od roku 2018 umísťujeme vyřazené knihy rovněž do Nemocnice Tábor a do domů s pečovatelskou službou.

Využíváme databáze Jmenné autority NK ČR a Souborný katalog ČR a zároveň do nich přispíváme. V souborném katalogu provádíme aktualizaci odběru periodik v naší knihovně.

Knižní fond nabízíme prostřednictvím online katalogu, doporučených knih v knihovně, tematickými výstavkami a seznamy, které zveřejňujeme na Facebooku. Spolupracujeme s odborem kultury Města Tábor při výběru témat doporučených knih – např. 80. výročí atentátu na Heydricha.

Čtenáři

V roce 2022 bylo v knihovně zaregistrováno 6 097 čtenářů, z toho 1049 dětí do 15 let. Bylo realizováno 238 882 výpůjček při 103 047 evidovaných návštěv v knihovně. V roce 2021 se jednalo o tato čísla: počet čtenářů 5 490, z toho dětí 707, výpůjček 199 591, návštěv 81 211.

Počet čtenářů i návštěvníků se po minulých dvou letech, ovlivněných pandemií covid-19, zvýšil. Největší nárůst byl u čtenářů do 15 let, který stoupl asi o polovinu, a počtu návštěvníků akcí, který byl proti předcházejícímu roku trojnásobný. Zájem o e-výpůjčky trvale mírně stoupá, ale jejich počet stále tvoří jen okolo 1% z celkového počtu výpůjček.

Knihovna měla v prvním čtvrtletí provoz částečně omezený (neposkytovala pobytové služby, byl omezen počet návštěvníků výpůjčních prostor i akcí), k běžnému provozu všech oddělení se vrátila od dubna.

V srpnu byla knihovna jeden týden zavřena kvůli malování schodiště.

Služby knihovny

V komentáři činnosti a služeb knihovny v roce 2022 pro tuto výroční zprávu vycházíme z textu, určeného pro městskou kroniku.

Začátek roku byl v knihovně, stejně jako v celé společnosti, ovlivněn pandemií nemoci covid-19 a omezeními, která zabraňovala jejímu šíření. S uvolňováním protiepidemických opatření se knihovna znovu zaplnila čtenáři i návštěvníky tradičních akcí: autorských čtení, vzdělávacích přednášek z cyklů Lidské zdraví a Vesmírný Tábor nebo pravidelných čtvrtěčných pozorování hvězdné oblohy. Nabídku kurzů pro seniory jsme vedle oblíbené Mozkové posilovny a Virtuální univerzity třetího věku doplnili novým cyklem přednášek na téma mediální vzdělávání. Program pro děti všeho věku nabídl Noc s Andersenem, dílny, divadla, klub deskových her, klub Lojzík pro nejmenší a jejich rodiče a týdenní příměstský tábor na téma Plavba vesmírem. Pro školy knihovna organizuje setkání v rámci programu Už jsem čtenář. Díky novému prostoru - Klubovce – jsme mohli nabídku akcí obohatit co do počtu i tematicky a nabídnout prostor také dalším pořadatelům.

Některé akce proběhly i mimo budovu knihovny. V květnu jsme uspořádali druhý ročník šifrovací hry ŠifT, které se zúčastnila téměř stovka lidí z celé republiky. Červencová a srpnová odpoledne patřila každou středu Letnímu čtení v botanické zahradě a na konci září nás čekala knižní událost roku - Noc literatury.

Pomoc uprchlíkům z Ukrajiny

Velkou výzvou byl pro nás příchod uprchlíků před ruskou agresí na Ukrajinu. Knihovna se jim od prvních dnů snažila poskytnout bezpečný prostor a předávat informace o dostupné pomoci. Díky skupině obětavých dobrovolníků se rychle rozběhly každodenní kurzy češtiny, které probíhaly od dubna do června a od září do konce roku. S podporou města Tábora mohla knihovna uspořádat dva týdenní intenzivní kurzy češtiny na počátku července a srpna. Místní akční skupina Krajina srdce ve stejném termínu organizačně zabezpečila dva příměstské tábory.

Průzkum spokojenosti

V závěru roku pro knihovnu společnost Sociores připravila a vyhodnotila průzkum spokojenosti uživatelů se službami knihovny. Protože se touto společností knihovna spolupracuje dlouhodobě, máme možnost srovnání s výsledky průzkumů v letech 2012, 2015 a 2018.

Z výsledků průzkumu vyplývá, že velmi spokojeno je s knihovnou 73% z respondentů, spíše spokojeno 21%. Nejvíce spokojeni - stejně jako v minulých letech – byli s přístupem knihovníků (91%), následuje spokojenost s interiérem knihovny a otevírací dobou (obojí 83%), výší poplatků (82%) a kvalitou fondu knihovny (81%). S technickým vybavením je naproti tomu spokojeno jen 59% respondentů. Proti minulému průzkumu se zvýšila spokojenost se sociálním zázemím knihovny (z 62% na 75%).

Ze služeb knihovny, které respondenti využívají, nepřekvapivě vede půjčování knih a časopisů (87%), část návštěvníků si půjčuje také hudební CD a LP (24%), audioknihy (17%), e-knihy (20%), hry (26%) a filmy (12%) nebo v knihovně využívá wi-fi a počítače (21%). Téměř polovina respondentů (46%) navštěvuje akce, které knihovna pořádá, někteří sledují i streamy nebo záznamy na YouTube.

Průzkum přinesl také množství námětů, připomínek a otázek, kterým se knihovna bude věnovat v následujícím roce.

Spolupráce

Město Tábor

Prostory knihovny využilo Město Tábor pro přednášky, organizované romskými poradci, dále pro setkání Markers Meetup, pro pracovní workshopy v rámci strategie rozvoje vzdělávání a v závěru roku pro porady vedení města a ředitelů městských organizací.

Nakladatelství Baobab

Knihovna dlouhodobě spolupracuje s tábořským nakladatelstvím Baobab. V minulých letech se podílela na programu festivalu Tabook, v roce 2022 na programu navazujícího festivalu Baobabí léto.

Další spolupráce

- MěÚ Tábor – Odbor kultury a cestovního ruchu: spolupráce na kulturním kalendáři
- Nemocnice Tábor – půjčování audioknih, umístování vyřazených knih, půjčování odborné literatury
- Domy s pečovatelskou službou – umístování vyřazených knih
- Mateřské, základní a střední školy z Tábora i okolí
- Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky: praxe studentů oboru informační služby
- Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor a Botanická zahrada, spolek Květel: spolupráce na pořadech pro děti, literární soutěži a Letním čtení v botanické zahradě
- MAS Krajina srdce – spolupráce na zajištění jazykových kurzů pro občany Ukrajiny
- Husitské muzeum – spolupráce na akci Restlicht, Noc literatury
- Diakonie Rolnička – prodejní výstava výrobků chráněné dílny v knihovně, převoz knih mezi pobočkami
- Cheiron, Fokus – výstavy prací klientů, informace o činnosti
- Útulek pro psy a kočky Tábor – informační nástěnka v knihovně
- Česká genealogická a heraldická společnost – zápůjčka prostor, spolupráce na programu
- Centrum pro seniory – zápůjčka prostor pro jazykové kurzy, spolupráce na programu (Deskové hry pro seniory)
- Septem artes, z. s. – zápůjčka prostor pro přednášky Sousedské univerzity
- Kafe a knihy Jednota – účast na festivalu Tábořské dvorky
- Bílá pastelka, Post Bellum – Paměť národa, Český den proti rakovině, Domácí hospic Jordán – prostor pro sbírky, jejich organizační zajištění
- Městská knihovna Tábor je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků, Sdružení knihoven a projektu Centrální portál knihoven (www.knihovny.cz)

Regionální funkce

Městská knihovna Tábor je pověřena Jihočeskou vědeckou knihovnou k výkonu tzv. regionálních funkcí. Znamená to, že především metodicky spravuje knihovny sídlící na území bývalého okresu Tábor. Tuto činnost vykonává Regionální oddělení.

V roce 2022 bylo na Tábořsku registrováno 98 knihoven, z toho 14 profesionálních.

Bylo provedeno

- 352 konzultací
- 201 metodických návštěv
- 17 revizí (zrevidovaných 46 401 svazků) v knihovnách na Tábořsku
- příprava a rozvoz 182 výměnných souborů (24 857 svazků)

Další aktivity

- přechod na nový automatizovaný knihovní systém Koha
- zpracování statistik
- hodnocení a porovnání knihoven
- distribuce knih z projektu Česká knihovna
- pravidelné zveřejňování informací na webu knihovny
- vydávání zpravodaje

Organizační a správní opatření

Kontroly

V průběhu roku 2022 proběhly v Městské knihovně dvě kontroly. Dne 7.4.2022 provedla Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, regionální pobočka Plzeň, kontrolu plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného na základě elektronicky zaslaných dokladů. Kontrola se zaměřila na období 9/2017 – 2/2022. Kontrolou nebyly zjištěny splatné závazky vůči VZP ČR ani jiné evidenční nedostatky. Ve dnech 23. – 25.5.2022 byla provedena kontrola využití dotace ve výši 2 704 000 Kč poskytnuté Městské knihovně Tábor, příspěvkové organizaci, na realizaci Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v roce 2021 dle smlouvy č.SDO/OKPP/010/2021. Kontrola dokladů proběhla na místě a nebylo zjištěno žádné pochybení. Dále byly provedeny běžné pravidelné kontroly týkajících se BOZP a revizí (elektro, hasící přístroje, výtahy).

Studentské praxe

V roce 2022 vykonávali v knihovně průběžnou i souvislou praxi žáci SOŠ obchodu, služeb a řemesel - obor informační služby.

Investice a opravy

V roce 2022 byla odstraněna nevyužívaná vzduchotechnika. V uvolněném prostoru vznikl malý sklad pro vyřazené knihy a bylo vyřešeno zatékání přes místa, kterými vzduchotechnika procházela nad střechu.

V létě bylo vymalováno hlavní schodiště a vyměněna nevyhovující madla u oken. V závěru roku byla provedena oprava poklopu ve vstupní hale.

Rada města v únoru 2022 schválila Zásobník oprav a investic, který je součástí pasportu budovy, a doporučila navržené opravy a investice k realizaci.

Podrobněji viz Rozbor hospodaření.

Hospodaření

- viz Rozbor hospodaření

Výhled rozvoje

- Přestěhování oddělení regionálních služeb do budovy bývalé tržnice v Budějovické ulici.
- Rekonstrukce budovy v Jiráskově ul. v souladu se strategií knihovny a se zásobníkem oprav a investic v pasportu budovy (dotační program IROP): zateplení budovy, výtah, výměna oken a radiátorů, rekuperační větrání hvězdárny, půdní vestavba a přesunutí kanceláří, revitalizace oddělení pro děti a mládež, základní příprava prostoru pro dílnu-makerspace a teen zónu.
- Rozvoj služeb s ohledem na strategické dokumenty.
- Celkově viz Strategie knihovny.

Tábor dne 13. 3. 2023

Zpracovala: Ing. Olga Černá

ředitelka MěK Tábor

Stav knihovního fondu knihovny ke dni 31. 12. 2022

Do fondu MěK bylo doplněno celkem..... 6 585 sv.

z toho:

pro výměnný fond 1 642 sv.

pro vlastní fond MěK Tábor 4 943 sv.

z toho:

knihy 6 028 sv.

audiovizuální a zvukové dokumenty 478 sv.

stolní hry a hudebniny, 79 sv.

Z fondu MěK bylo vyřazeno celkem 7 049 sv.

z toho :

výměnný fond..... 958 sv.

vlastní fond MěK 6 091 sv.

z toho:

knihy 5 953 sv.

audiovizuální a zvukové dokumenty 55 sv.

Knihovní jednotky celkem: 174 181 sv.

z toho:

výměnný fond..... 37 536 sv.

vlastní fond MěK 135 645 sv.

Knihy 154 985 sv.

z toho:

beletrie dospělí 74 583 sv.

naučná dospělí 49 440 sv.

beletrie mládež 24 929 sv.

naučná mládež 5 751 sv.

Uživatelé a návštěvníci knihovny v roce 2022

ČTENÁŘI (registrovaní uživatelé).....	6 097
z toho do 15 let.....	1 049
 NÁVŠTĚVNÍCI	257 887
návštěvníci knihovny	103 047
akce kulturní.....	1 292
akce vzdělávací.....	6 550
internet.....	559
 On-line katalog – přístup mimo knihovnu.....	87 819
On-line katalog – přístup z knihovny.....	8 939
Uživatelské konto – přístup mimo knihovnu.....	49 447
Uživatelské konto – přístup z knihovny.....	542
Návštěvy webu	70 069
 Výpůjčky dospělí - naučná.....	44 150
Výpůjčky dospělí - beletrie.....	141 488
Výpůjčky mládež/děti - naučná	2 825
Výpůjčky mládež/děti - beletrie	16 989
Periodika	14 992
CD.....	10 655
Mapy	365
Filmy	2 889
Společenské hry.....	2 686
Elektronické čtečky.....	28
VÝPŮJČKY CELKEM.....	238 882
Výpůjčky e-knih	2 682